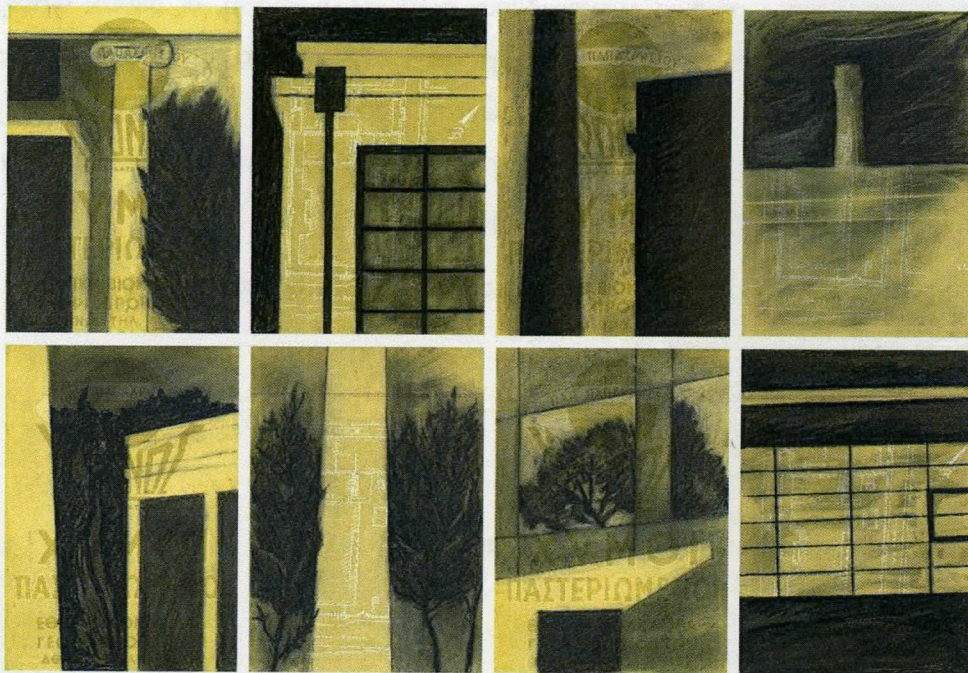

«**ΑΣΤΙΚΟ ΊΧΝΟΣ**»

Εικαστική απεικόνιση ενός προστίου

Μάρκος Καμπάνης

Δωρίδος-Ι, Χρόνος, 2018
 8 σελίδες βιβλίου, ψηφιακή εκτύπωση και παστέλ σε χαρτί, 30x21 εκ.

European Heritage Days
 Journées européennes
 du patrimoine

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ
 ΙΔΡΥΜΑ
 ΟΜΙΛΟΥ
 ΠΕΙΡΑΙΩΣ
 Ιστορικό Αρχείο
 Δωρίδος 2 & Λ.Εφρήνης 14, Ταύρος

Το Πολιτιστικό Ίδρυμα Ομίλου Πειραιώς (ΠΙΟΠ) συμμετέχει στον εορτασμό των Ευρωπαϊκών Ημερών Πολιτιστικής Κληρονομιάς 2018, με θέμα Πόλ(ε)ις, με την εικαστική έκθεση του Μάρκου Καμπάνη «**Αστικό ίχνος**». **Εικαστική χαρτογράφηση ενός προαστίου**. Πρόθεση του Ιδρύματος, στους καταστατικούς στόχους του οποίου περιλαμβάνεται η ανάδειξη της βιομηχανικής κληρονομιάς της χώρας αλλά και η εστίαση του ενδιαφέροντός του στην τοπική ιστορία, ήταν η μελέτη μιας «πόλης» στην οποία χωροθετείται και μέρος της λειτουργίας του στην Αθήνα.

Στην έκθεση παρουσιάζονται δεκαεπτά έργα με κάρβουνο και παστέλ, σε χαρτιά μεγάλων διαστάσεων, με θέμα βιομηχανικά κυρίως ερείπια της περιοχής του Ταύρου. Τα έργα αναφέρονται σε εγκαταλελειμμένα κτήρια που βρίσκονται μεταξύ των οδών Πειραιώς και Πέτρου Ράλλη, με κέντρο το κτήριο του Ιστορικού Αρχείου ΠΙΟΠ στην οδό Δωριδός. Τα έργα δεν είναι απλές αναπαραστάσεις των κτηρίων, αλλά εικαστική/συναισθηματική προσέγγιση των χώρων αυτών από τον καλλιτέχνη. Τα ερείπια αποτελούν, έτσι κι αλλιώς, ένα από τα αγαπημένα θέματα του Μάρκου Καμπάνη. Εκτός από τα φυσικά κατάλοιπα, πηγή έμπνευσης αποτέλεσαν ψηφιακοί χάρτες και εφαρμογές όπως το Google Earth. Αυτές οι δυο πηγές πληροφοριών για την πραγματικότητα, η φυσική και η ψηφιακή, συνυπάρχουν στα έργα της έκθεσης. Σκοπός της περιήγησης του ζωγράφου στη συγκεκριμένη περιοχή δεν είναι η πιστή απεικόνιση των παλαιών βιομηχανιών της περιοχής, αλλά η δημιουργία εικαστικών έργων βασισμένων σε τόπους σήμερα ερειπωμένους ή με άλλη χρήση, οι οποίοι διατηρούν όμως, με έναν ιδιαίτερο τρόπο, ψήγματα της προηγούμενης ζωής τους. Τα κτίσματα δίνουν την ευκαιρία για αναστοχασμό σχετικά με το παρελθόν, αποτελώντας παράλληλα έναυσμα για το μέλλον. Είναι ερείπια, αλλά όχι νεκρά. Άλλωστε, το ίδιο το γεγονός της εικαστικής τους προσέγγισης αποτελεί στοιχείο νέας δημιουργίας. Γίνεται αφορμή για μια νέα ζωή.

Διάρκεια έκθεσης: 28 Σεπτεμβρίου-18 Νοεμβρίου 2018, 09:00-18:00

Πολιτιστικό Ίδρυμα Ομίλου Πειραιώς

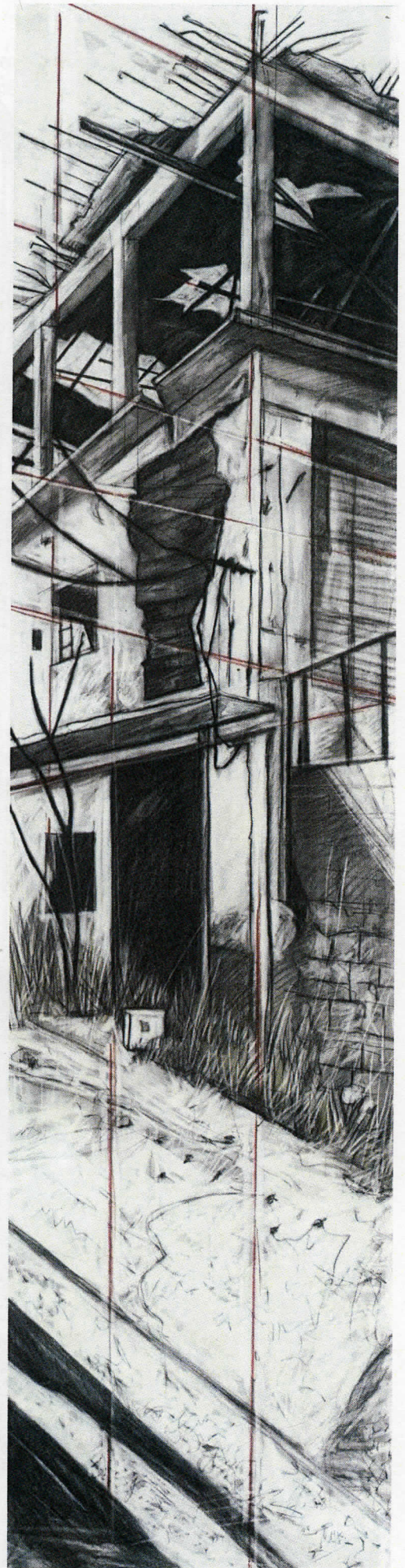
Γενική Επιτροπεία: Σοφία Σταΐκου, Πρόεδρος
Συντονισμός: Αλεξάνδρα Ράπτη, Διευθύντρια
Επιμέλεια έκθεσης: Μάρκος Καμπάνης, Ελένη Μπενέκη
Graphics καταλόγου: Αικατερίνη Α. Ζιόβα

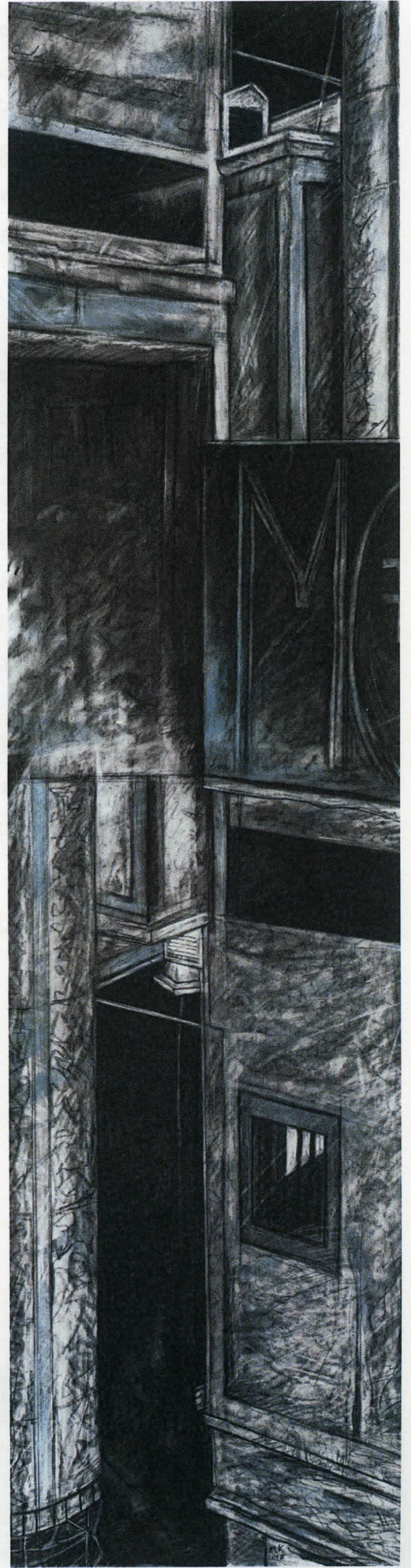
Κατασκευές: Revive-Art works
Εκτυπώσεις: Κ. Μπεζεριάνος & Σία Ο.Ε.
Αναρτήσεις: Κόκκινος Interfreight Services
Ψηφιοποιήσεις: Graphicon-A. & Ν. Κυριακίδης Ο.Ε.

Λεωφόρος Ειρήνης, 2018
κάρβουνο και παστέλ σε χαρτί, 181x44 εκ.

Ταύρος, Google earth (λεπτομέρειες), 2018
Ακρυλικό, κάρβουνο και παστέλ σε χαρτί, 40x430 εκ.

Αστικό ίχνος

Ο Ραφαήλ είδε τα χαλάσματα της αρχαίας Ρώμης που τάπαιρναν και τα χρησιμοποιούσαν οι σύγχρονοί του ως οικοδομικά υλικά. Είδε το τερατώδες λάθος και παρεκάλεσε τον Πάπα να τα διασώσει παίρνοντάς τα όλα υπό την προστασία του. Τότε, γύρω στο 1510, ο Ραφαήλ έπεισε τον Πάπα Ιούλιο ότι αυτά εκεί δεν είναι χαλάσματα, είναι μνημεία. Η έννοια μνημείο που οφείλουμε να διασώσουμε δεν υπήρχε πριν.

Τα παλιά πράγματα δεν είναι μνημεία. Τα μνημεία είναι το παρελθόν που ζούμε στην ποδιά του, και το φορτίο τους - φορτίο τιμής - το επιδιώκουμε. Τα παλιά όμως είναι αυτά που θέλουμε να τα ξεφορτωθούμε, είναι αυτά που τα νιώθουμε άχρηστα πια. Τα παλιά τα κοιτάζουμε με ενδιαφέρον μόνον παλιατζήδες και παιδιά.

Ο Μάρκος Καμπάνης κοιτάζει τα παλιά ακριβώς με την περιέργεια ενός παιδιού που βλέπει πεταμένα σωρό παιχνίδια. Αναρωτιέται κι αυτός, πού να χρησίμευσαν, πώς λειτουργούσαν, ποιους ζούσαν με αυτά, σε αυτά, τι ονειρεύονταν ζώντας μαζί τους. Κοιτάζει τη σειρά των έργων που τους αφιέρωσε και βλέπει όλη την τρυφερότητα, όλη τη νοσταλγία, τον σεβασμό για το σημαντικό που κάποτε στέγαζαν, που κάποτε έκφραζαν.

Ο Κ. αρέσκεται να βλέπει στιγμές ανθρώπων, στιγμές που πέρασαν, στιγμές ιδιωτικές. Δεν επιτρέπει στον εαυτό του να δείξει την ψυχή ενός άλλου. Γι' αυτό και τα έργα του έχουν έναν τρόπο κλεφτής ματιάς, σαν τη ματιά ενός περαστικού που βλέπει κάτι χωρίς να το αιχμαλωτίζει. Κλέβει τον χρόνο, κλέβει αυτό που κάποτε υπήρξε δεδομένο ζωής και τώρα δεν το θέλουμε ούτε ως μνήμη.

Ο Κ. δεν είναι παλιολάτρης. Άλλο τον συνεγείρει. Είναι ένας καλλιτέχνης που βλέπει το παράπονο του εγκαταλελειμμένου. Τον βουβό θρήνο αυτού που το κηρύξαμε άχρηστο πια. Κοιτώντας τα έργα του νιώθεις ότι περπατάς μαζί του σε μια γειτονιά της Αθήνας που είναι αυτό που επίσημα λέγεται υποβαθμισμένη, που σημαίνει παραδομένη στη μοίρα της, αφημένη στα νύχια του χρόνου. Κι εκεί, κάπου, σαν να βρίσκεσαι σ' ένα εργοστάσιο όπου μπάνεις κι εσύ κι ο ζωγράφος λαθραία, γιατί μόνον λαθραίοι ξωμπαρκοί μπορούν πια να μπουν εδώ.

Ο Κ. δεν βλέπει και δεν μας περιγράφει κάποιο κομμάτι μιας πόλης, δεν μας δίνει μια συνοικία. Αυτό που βλέπει για μας είναι λείψανα. Λείψανο συνοικίας - κανείς δεν μένει πια εδώ. Δεν υπάρχει πουθενά ζωή τρέχουσα, υπάρχει μόνο ζωή περασμένη, ζωή που έφυγε πια. Η ζωή εδώ είναι μνημόσυνο, η εγκατάλειψη είναι το τροπάριό της.

Η ματιά του ζωγράφου, εκφρασμένη από το σίγουρο και κοφτερό χέρι που του δίνει η μαστοριά του στη ζωγραφική και τη χαρακτηριστική, εκφράζει οδύνη. Οδύνη όχι διότι κάτι έπαψε να ανασαίνει αλλά διότι εμείς ξεχάσαμε πως οι αναπνοές του είμαστε εμείς.

Ο φίλος και ομότεχνος του Μ.Κ., Γιώργος Χατζημιχάλης έχει επισημάνει ότι ο ζωγράφος «διακατέχεται από έναν ισχυρό φетиχισμό για τα υλικά της ζωγραφικής.. και από τα φετιχ του χαρακτήρη». Η σχέση του Κ. με τη χαρακτηριστική πηγαιίνει πίσω, στα χρόνια σπουδής στην Αγγλία, και είναι ισότιμη με το ζωγραφικό του έργο. Σε τέτοιο βαθμό που συχνά, όπως η τελευταία ενότητα έργων του, θυμίζει την αδρότητα, την κοψιά της χαρακτηριστικής. Τα σχέδιά του μεγάλα σε διάσταση (50x180 εκ.), αποτυπωμένα σε χαρτί με κάρβουνο και παστέλ - καμιά φορά και ακρυλικό - έχουν βασιστεί σε επί τόπου γρήγορα σκίτσα και, κυρίως, σε φωτογραφίες.

Παρόλο που τα έργα εκκινούν από μία παραστατική διαδικασία, είναι εμφανής η προσπάθεια του δημιουργού να λάβουν πιο αφηρημένη διάσταση. «Ήθελα να αποφύγω να ζωγραφιστεί όλο το εργοστάσιο ως μνημείο», λέει ο Μ.Κ., γι' αυτό κι επιλέγει ακαθόριστες λεπτομέρειες από την ταυτότητα των κτηρίων. Την πρόθεσή του εξυπηρετεί και το ορθογώνιο, μακρόστενο σχήμα, καθώς δεν αποτυπώνεται το κτίσμα στην ολότητά του, ενώ σε δύο σχέδια συνθέτει διαφορετικές

Παπανδρέου και Πειραιώς-I, 2018
ακρυλικό, κάρβουνο και παστέλ σε χαρτί, 181x45 εκ.

Παπανδρέου και Πειραιώς-II, 2018
ακρυλικό, κάρβουνο, παστέλ σε χαρτί, 181x45 εκ.

απόψεις, όπου το αρχιτεκτονικό σχέδιο γίνεται πια ασαφές.

Εκτός, όμως, από σχέδια *in situ* και φωτογραφίες, ο Μ.Κ. συγκέντρωσε υλικό από το google. «Αφενός γιατί μου δίνει εικόνες των ερειπιων που δεν μπορούμε να δούμε πια διά γυμνού οφθαλμού - άρα είναι εικόνες άγνωστες στον περιπατητή -, αφετέρου γιατί είναι μια πληροφορία που μας δίνει σήμερα το ίντερνετ», εξηγεί ο δημιουργός που εντάσσει το ψηφιακό εργαλείο στα υλικά του, όπως έκαναν οι ιμπρεσιονιστές ζωγράφοι με τη φωτογραφία. Σε μια μνημειακή φρίζα 4,5 μ. έχουμε σχέδια του Ταύρου από το google earth, όπου εικονίζεται η περιοχή από ψηλά. Ανάμεσα στα σχέδια, ο προσεκτικός παρατηρητής θα ανακαλύψει και μια λιμνη (πίσω από την ΑΣΚΤ), που σχηματίστηκε μόλις τα τελευταία χρόνια κι έχει δημιουργήσει έναν ιδιότυπο βιότοπο. Βρίσκεται σήμερα εγκαταλελειμμένη σε διαδικασία αποξήρανσης και έτσι αποκτά και αυτή την ιδιότητα του «ερειπιου». Σε κοντινή απόσταση μάλιστα αποτυπώνεται κι ένα κουφάρι πλοίου (εγκαταλελειμμένο σε πάρκινγκ) les και το έχει ξεβράσει η λίμνη. Είναι μια χαρτογράφηση, που παραπέμπει στα αγιορείτικα χαρακτηριστικά του Όρους όπως σώζονται από την πλούσια χαρακτηριστική παράδοση του Άθω, που τόσο καλά γνωρίζει ο Καμπάνης. Είναι όμως και ένας νέος τρόπος θέασης του κόσμου μας στη ζωγραφική.

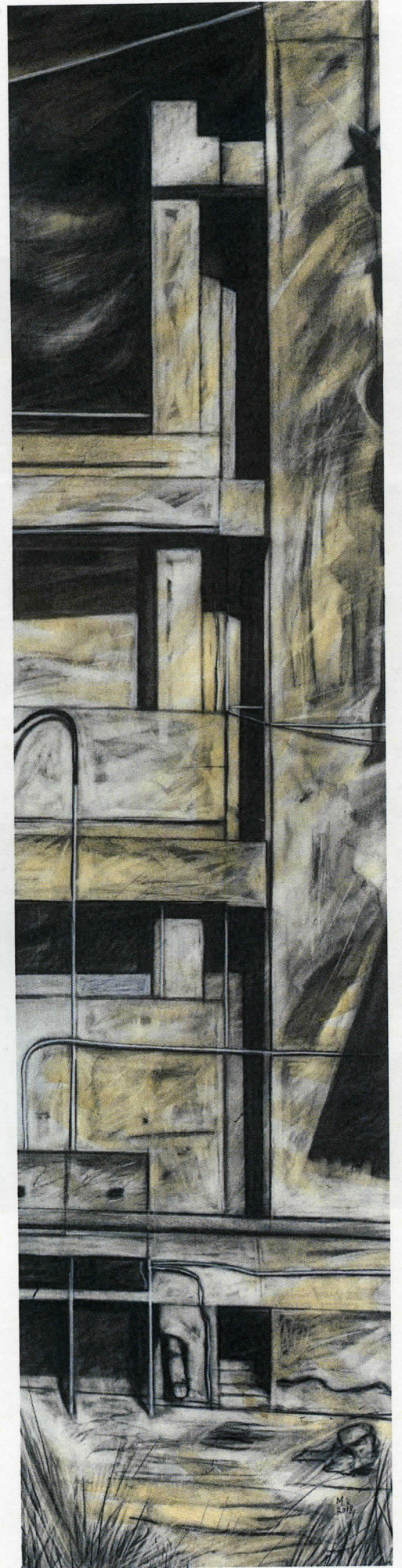
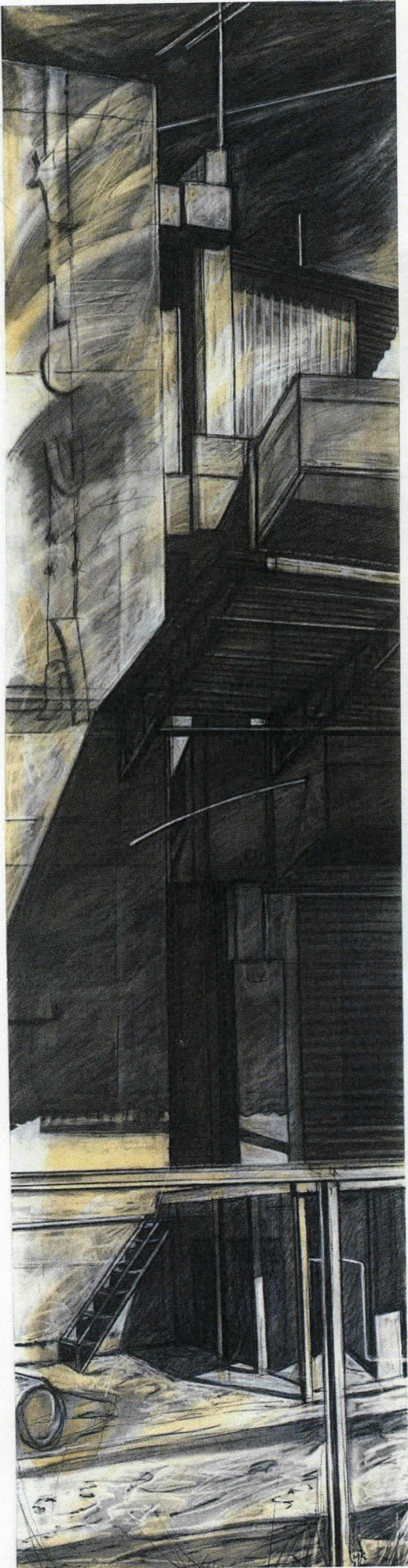
Γιώργος Μυλωνάς, ιστορικός τέχνης

Πέτρου Ράλλη 33, 2018
κάρβουνο και παστέλ σε χαρτί, 181x45 εκ.

Λίμνη, 2018
ακρυλικό, κάρβουνο, παστέλ σε χαρτί, 89x89 εκ.

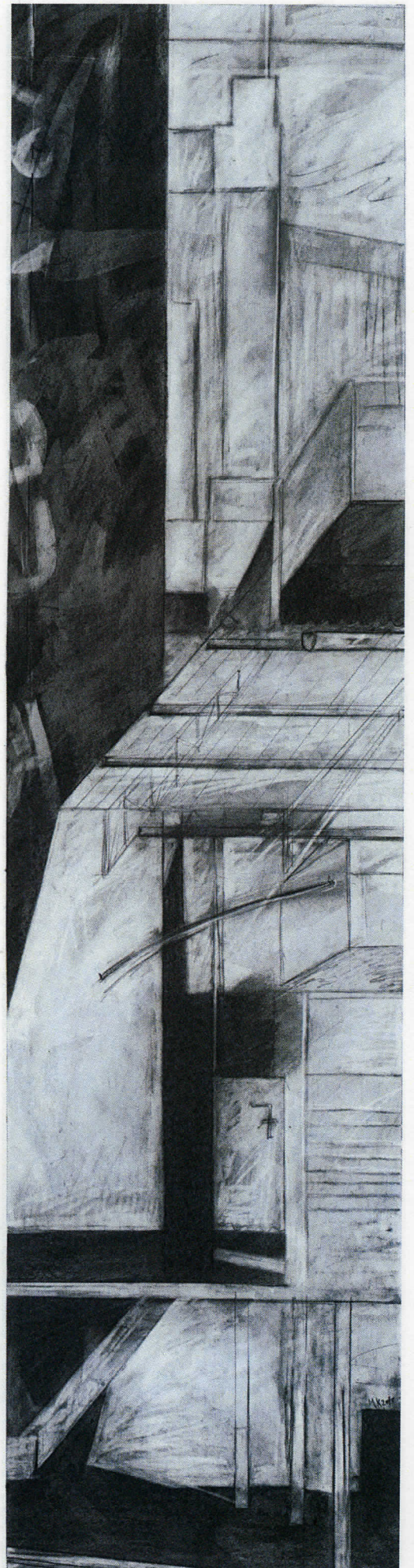

Etoile-III, 2018
ακρυλικό, κάρβουνο, παστέλ σε χαρτί, 181x44 εκ.

Etoile-I, 2018
ακρυλικό, κάρβουνο, παστέλ σε χαρτί, 180x45 εκ.

Etoile-II, 2018
ακρυλικό, κάρβουνο, παστέλ σε χαρτί, 180x44 εκ.

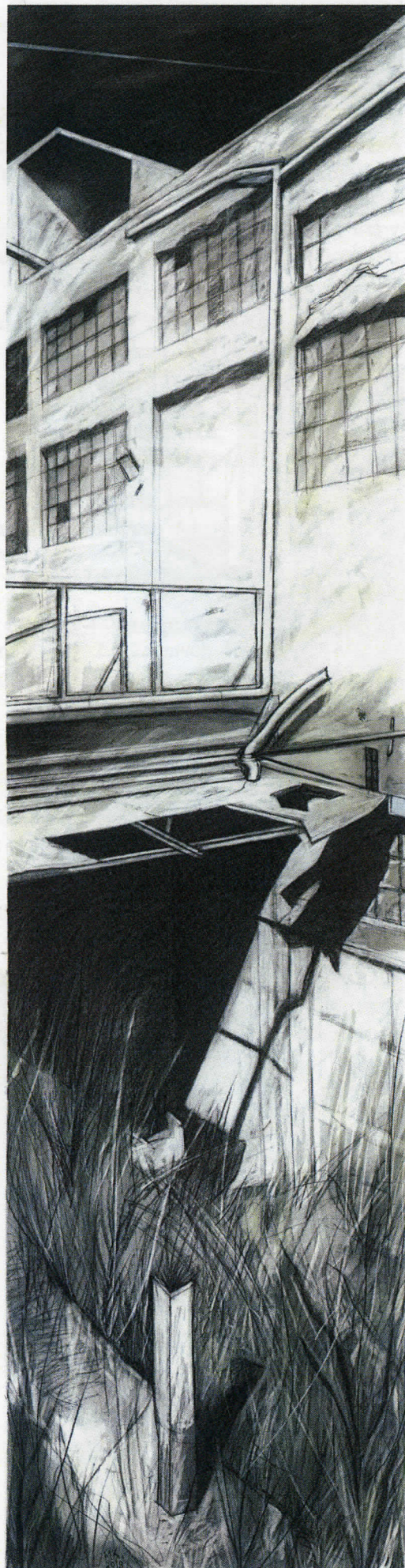
2007 11-11-11
in 2007 11-11-11

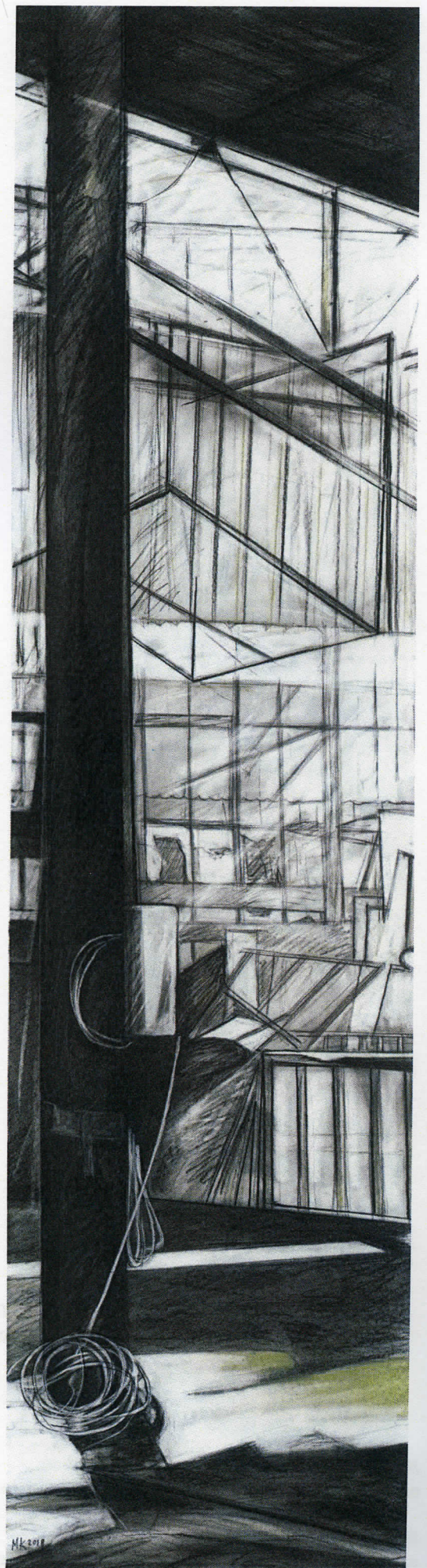
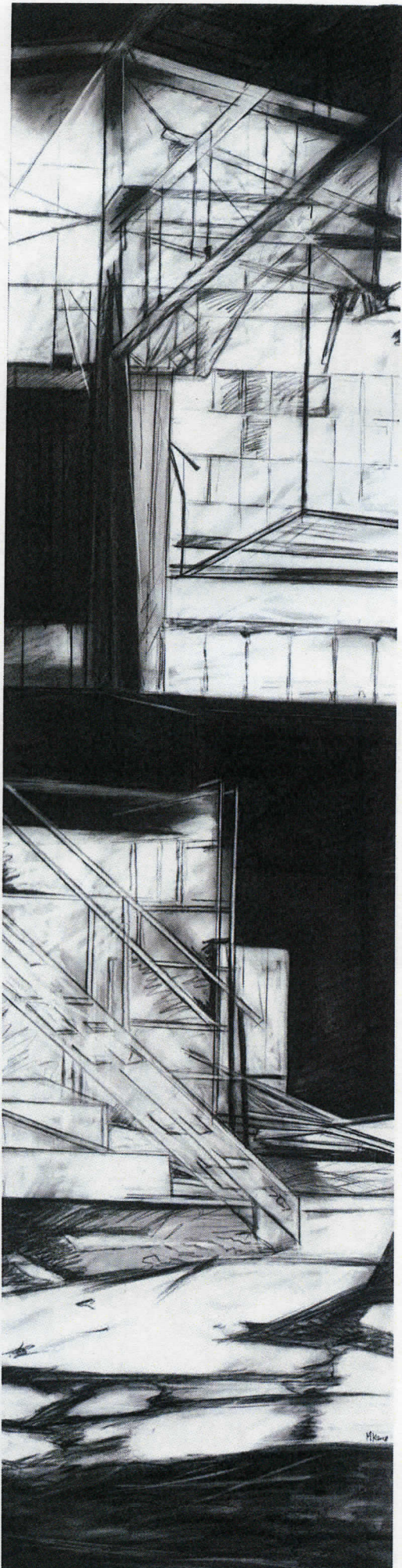

Παναγίας Πλατάνας, 2018
ακρυλικό, κάρβουνο, παστέλ σε χαρτί, 181x45 εκ.

Πειραιώς 37, 2018
ακρυλικό, κάρβουνο, παστέλ σε χαρτί, 181x45 εκ.

Πολυκράτους, 2018
ακρυλικό, κάρβουνο, παστέλ σε χαρτί, 182x44 εκ.

Ο Μάρκος Καμπάνης γεννήθηκε το 1955 και σπούδασε ζωγραφική στο St Martin's School of Art, στο Λονδίνο. Το 1983 έζησε για έξι μήνες στη Φλωρεντία ζωγραφίζοντας τοπία και μελετώντας τα μουσεία της Ιταλίας.

Έχει κάνει πάνω από δεκαπέντε ατομικές εκθέσεις και έχει συμμετάσχει σε πλήθος ομαδικών στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Οι κυριότερες ατομικές εκθέσεις έγιναν στο Καλλιτεχνικό Πνευματικό Κέντρο Ήρα, στη Γκαλερί Χρυσόθεμις, στο Γαλλικό Ινστιτούτο της Θεσσαλονίκης, στην Gallery K του Λονδίνου, στο Μορφωτικό Ίδρυμα της Εθνικής Τραπέζης, στην Αίθουσα Τέχνης Αθηνών και αλλού. Το 2010 παρουσιάστηκε στο Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο στην Αθήνα αναδρομική του έκθεση με θέμα τα έργα που έκανε σε σχέση με το Άγιον Όρος τα τελευταία είκοσι χρόνια.

Εκτός από τη ζωγραφική ασχολείται με τη χαρακτική, τόσο με δικές του δημιουργίες όσο και με τη μελέτη της Αγιορειτικής χαρακτικής παράδοσης. Έχει οργανώσει για τον σκοπό αυτό εργαστήριο εκτυπώσεων στις Καρύες του Α. Όρους. Είναι επιμελητής της Αγιορειτικής Πινακοθήκης της Ι.Μ. Σίμωνος Πέτρας, που σκοπό έχει την ανάδειξη του εικαστικού έργου σύγχρονων καλλιτεχνών που έχουν εμπνευστεί από τη μοναστική πολιτεία, καθώς και της ιστορίας της θρησκευτικής χαρακτικής που κάποτε άνθιζε εκεί.

Έχει εικονογραφήσει βιβλία για τις εκδόσεις Αστέρος, τις εκδόσεις Αρμός, το εργαστήριο Βιβλιοδεσιών Μπάμπη Λέγγα και τις εκδόσεις του Φοίνικα, την Εκδοτική Αθηνών, το Υπουργείο Πολιτισμού, την Ι.Μ.Σίμωνος Πέτρας και την Ι.Μ. Ιβήρων, για τις εκδόσεις Ερατώ και τις εκδόσεις Ίνδικτος.

Η αγάπη του για την εκκλησιαστική κυρίως τοιχογραφία και τις τεχνικές της αποτυπώνεται σε μεγάλο μέρος της δουλειάς του. Τοιχογραφίες του κοσμούν την Ι.Μ.Σίμωνος Πέτρας, την Ι.Μ. Αγίας Αικατερίνης του Όρους Σινά, τον ναό του Πρ. Ηλία στη Σίφνο, την Ι.Μ. Παναγίας στην Κορνοφωλιά Έβρου, και ιδιωτικό παρεκκλήσι στη Μύκονο.

Το 1984 συμμετείχε στην ελληνική εκπροσώπηση της 15^{ης} Biennale Αλεξάνδρειας στην Αίγυπτο, ενώ έχει λάβει μέρος σε πολλές παρουσιάσεις της Art Athina.

Η σειρά έργων *Το Μουσείο των Δέντρων*, που εξετέθη το 2011, συνδυάζει το ενδιαφέρον του για τα δέντρα με την αγάπη του για τα μουσεία, καθιστώντας την ιστορία της τέχνης το ουσιαστικό θέμα της έκθεσης.

Η έκθεση 365, το 2013, αφορούσε σειρά 365 έργων που ζωγραφίστηκαν ένα κάθε μέρα στη διάρκεια ενός έτους.

Στον θεωρητικό τομέα έχει μελετήσει το έργο του Σπύρου Παπαλουκά, επιμελούμενος το βιβλίο *Σπ. Παπαλουκάς, Θητεία στον Άθω* και έχει οργανώσει την έκθεση *Το Άγιον Όρος στην Ελληνική τέχνη*, που έγινε στο Μορφωτικό Ίδρυμα της Εθνικής Τραπέζης σε συνεργασία με την Αγιορειτική Πινακοθήκη.

Ιστοσελίδα- www.markoskampanis.gr

<https://www.facebook.com/kambanis.markos>

<https://www.linkedin.com/in/markos-kampanis-64ab3310/>

Πειραιώς 280-I, 2018

κάρβουνο, παστέλ σε χαρτί, 181x44 εκ.

Πειραιώς 280-II, 2018

κάρβουνο, παστέλ σε χαρτί, 181x45 εκ.

Εσταυρωμένου, 2018
ακρυλικό, κάρβουνο, παστέλ σε χαρτί, 181x84 εκ.

φωτο: Ιωάννης Καμπάνης

